



Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom do roku 2015

Schválená uznesením MsZ č. 67/2010 zo dňa 12. augusta 2010

O B S A H

Úvod	4
1. Východiská pre stanovenie koncepčných zámerov na úseku školstva.....	6
1.1. Analýza súčasného stavu Š a ŠZ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom....	6
1.1.1. Školy a školské zariadenia	6
1.1.2. Swot analýza	8
1.1.3. Materské školy (MŠ).....	9
1.1.4. Základné školy (ZŠ).....	12
1.1.5. Základná umelecká škola (ZUŠ).....	15
1.1.6. Centrum voľného času (CVČ).....	16
1.1.7. Školské kluby detí (ŠKD).....	17
1.1.8. Školské jedálne (ŠJ).....	18
2. Demografický vývoj v meste.....	19
3. Kapacita materských a základných škôl a zariadení školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.....	20
3.1. Kapacita a počty detí materských škôl.....	20
3.2. Kapacita a počty žiakov základných škôl.....	20
3.3. Kapacita a počty stravníkov v zariadeniach školského stravovania.....	21
4. Koncepčné zámery mesta Žiar nad Hronom v školách a školských zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.....	22
4.1. Vízia a strategický cieľ.....	22
4.2. Špecifické ciele - koncepcia edukačného rozvoja.....	22
4.2.1. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	22
4.2.2. Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním.....	23
4.2.3. Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	24
4.2.4. Zavádzanie a využívanie informačno-komunikačných technológií.....	24
4.2.5. ZUŠ.....	25
4.2.6. CVČ.....	25
4.3. Špecifické ciele - koncepcia investičného rozvoja.....	26
4.3.1. Zabezpečenie starostlivosti o objekty škôl a školských zariadení.....	26

4.3.2. Budovanie a využitie školských dvorov a školských športových areálov.....	26
4.3.3. Modernizácia materiáľno-technického vybavenia.....	26
Záver.....	28

ÚVOD

Spoločnosť zajtrajška bude spoločnosťou, ktorá bude investovať do vedomostí, spoločnosťou vyučovania a vzdelávania sa, v ktorej si každý jedinec vybuduje svoju vlastnú kvalifikáciu. Inými slovami – *učiaca sa spoločnosť*“.

/Biela kniha Európskej komisie/

Základný význam *učiacej sa spoločnosti* je lepší svet a spočíva v spoločenskom usporiadaní, ktoré je priaznivé pre učenie a osobný rozvoj, kde sú kolektívne ciele v súlade s cieľmi jednotlivcov. *Učiaca sa spoločnosť* predstavuje nový typ spoločnosti, v ktorej najdôležitejšiu úlohu hrá učenie sa občianstvu a spolunažívaniu.

V takomto ponímaní

- žiak má porozumieť procesu vzájomnej závislosti javov nášho sveta,
- má vedieť chápať svoju hodnotu a cítiť si hodnotu iných,
- má vedieť rozvíjať svoju schopnosť vidieť veci v historických súvislostiach,
- má vedieť vnikať do podstaty konfliktov a konštruktívne ich riešiť,
- má vedieť kriticky myslieť,
- má ovládať a dodržiavať práva človeka,
- má vedieť pochopiť predsudky a eliminovať ich,
- má cítiť, že problémy planéty sú aj jeho problémami,
- vidieť vzťah medzi tým, čo sa deje dnes a následkami v budúcnosti,
- na globálne problémy sa má vedieť pozeráť z historického, priestorového a politického hľadiska,
- lokálne problémy má vedieť spájať s globálnymi problémami.

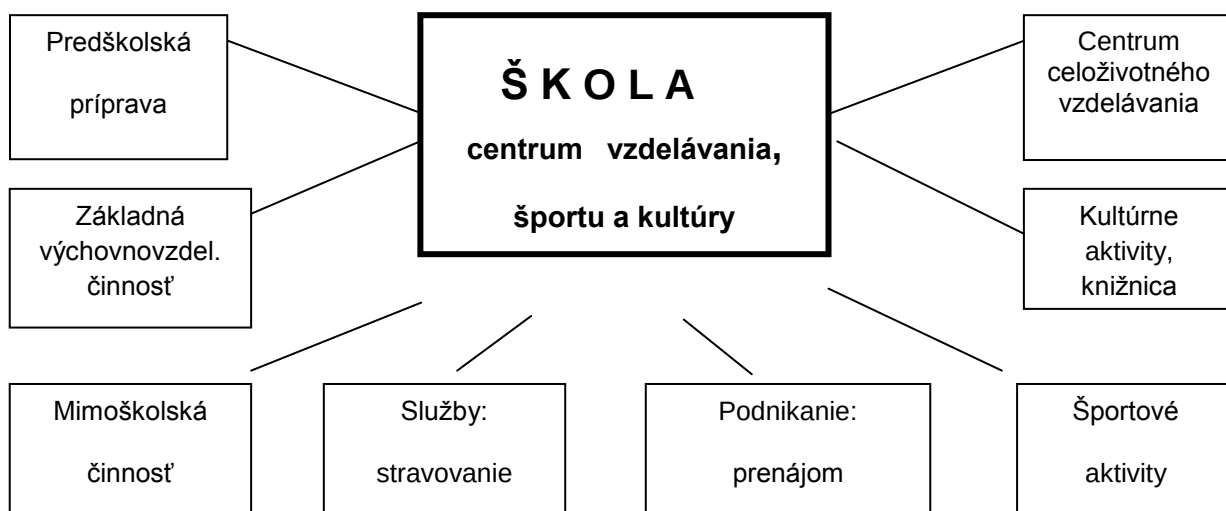
Nie je toho málo, čo sa očakáva a na čo je potrebné reagovať na začiatku 21. storočia, kedy **vývoj informačnej spoločnosti, internacionalizácia ekonomiky a rast vedeckých a technologických poznatkov** tvoria tri hlavné faktory zmeny. V oblasti vzdelávania vedú uvedené faktory zmeny k piatim všeobecným cieľom, dosiahnutie ktorých sa stáva celoeurópskou stratégiou:

- podporovať záujem o získavanie nových poznatkov, a to najmä poskytovaním množstva podnetov na učenie sa
- realizovať úzku spoluprácu medzi školami a podnikmi
- bojovať proti sociálnej exklúzii
- dosiahnuť, aby každý občan bežne ovládal tri jazyky EÚ
- postaviť investície do vzdelávania na rovnakú úroveň ako kapitálové investície

Celoeurópske strategické ciele sú obsiahnuté v **Národnom programe výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 – 20 rokov ("MILÉNIUM")**, v ktorom sú súhrnne vymedzené základné tézy a hlavné priority vonkajšej a vnútornej premeny výchovy a vzdelávania na Slovensku.

Z týchto koncepčných materiálov vychádza projekt **Otvorená škola**, podľa ktorého je klasická škola chápaná a sama sa profiluje prioritne ako výchovno-vzdelávacia inštitúcia v rámci povinnej školskej dochádzky, v širšom kontexte ako kultúrno-spoločenská ustanovizeň miestnej komunity. Cieľom projektu je premena školy na centrum vzdelávania, športu a kultúry.

ŠKOLA - CENTRUM VZDELÁVANIA, ŠPORTU A KULTÚRY



Filozofia „Otvorenej školy“.

Klasické školy sú dnes chápané ako jednotné s rovnakou ponukou výchovy a vzdelávania, s rovnakou ponukou prístupov a metód výchovy a vzdelávania. Toto vedie k strate autonómie školy a výsledkom je stagnácia kvality.

Pre zdravé fungovanie školy je potrebné, aby mala škola možnosť svojou širokou ponukou aktivít bojovať o žiaka v konkurenčnom prostredí iných škôl a aby mohla ponúkať okrem základných vzdelávacích aktivít aj doplnkové vzdelávacie aktivity, mimoškolské aktivity, športové aktivity, kultúrne a doplnkové služby. Škola sa musí viac priblížiť deťom – žiakom – študentom – rodičom – verejnosti. Jej hlavným poslaním je služba každej konkrétnej rodine a služby, ktoré škola rodine poskytuje, by mali byť komplexné.

Reforma vzdelávania „Naučme sa učiť – učíme sa pre život“

V súčasnosti je medzi tým, čo sa žiaci učia v škole a skutočným životom, veľká priepasť. Potvrdili to výsledky medzinárodných prieskumov a aj reakcie zamestnávateľov. Cieľom reformy vzdelávania je naučiť žiaka orientovať sa v reálnom svete a riešiť praktické otázky, ktoré so sebou život v osobnej alebo profesionálnej oblasti prináša. To znamená, že vo výučbe žiakov sa nemá klásť dôraz na osvojovanie vedomostí a informácií, ale práve na osvojovanie a rozvíjanie kompetencií.

Kompetencie sú jedným zo základných pojmov reformy vzdelávania. Pod pojmom kompetencia rozumieme schopnosť kombinovať poznatky a zručnosti pri riešení konkrétnych problémov.

Odborníci sa zhodujú v tom, že kľúčové kompetencie by si mali osvojiť všetci občania už počas povinného školského vzdelávania, ale aj mimo školy, a rozvíjať ich počas celého života.

Na to, aby došlo k efektívnemu osvojovaniu si kľúčových kompetencií, je potrebná najmä **zásadná zmena obsahu a spôsobu vyučovania, vyučovacích metód a stratégií smerom k aktívnemu zapojeniu žiaka do procesu učenia, ktoré je založené na skúsenosti a zároveň je prepojené so životom.**

Kompetencie sú kľúčom k reforme vzdelávania, neznamena to však, že sa úplne upúšťa od dôrazu na poznatky. Kompetencie sa totiž väčšinou nedajú rozvíjať bez poznatkov. V rámci reformy vzdelávania, ktorú rozbehlo Ministerstvo školstva SR, sa za kľúčové kompetencie považujú:

- čítanie s porozumením a písanie pre porozumenie,
- schopnosť učiť sa učiť,
- riešenie problémov,
- komunikatívne kompetencie,
- personálne kompetencie,
- sociálne kompetencie,
- občianske kompetencie

1. *Východiská pre stanovenie koncepčných zámerov na úseku školstva*

Pri stanovovaní koncepčných zámerov na úseku školstva pre nasledujúce obdobie nám ako východisko poslúžila národná vzdelávacia politika prezentovaná príslušnými dokumentmi, poznanie úrovne výchovy a vzdelávania nášho školstva, hodnotenia koncepcií, ktoré určovali priority smerovania edukačného rozvoja v uplynulých rokoch, analýza stavu jednotlivých škôl a školských zariadení a koncepčné zámery škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom. Za účelom stanovenia a určenia východísk pre rozvoj školstva v meste Žiar nad Hronom bola spracovaná analýza demografického vývoja, školských vzdelávacích programov, swot analýza súčasného stavu, výsledkom čoho je stanovenie prioritných cieľov vlastnej koncepcie školstva v meste Žiar nad Hronom.

Nemenej dôležitým východiskovým dokumentom je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiar nad Hronom na programovacie obdobie 2004 – 2013, ako základný rozvojový dokument, ktorý je akceptovaný Európskou úniou, so svojou víziou:

Žiar ako priemyselné mesto so spokojnými a aktívnymi ľuďmi v zdravom a bezpečnom prostredí s nadštandardnou kvalitou života, s vysoko odborným školstvom a kvalitným sociálnym zabezpečením.

Koncepcie rozvoja jednotlivých škôl a školských zariadení vychádzajú z platnej školskej legislatívy – zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe školstve a školskej samospráve v znení a doplnení neskorších predpisov, zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných a stredných škôl a školských zariadení, zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z pedagogicko-organizačných pokynov pre daný školský rok, ktoré vydáva každoročne pre školy a školské zariadenia MŠ SR a z ostatných platných dokumentov pre školstvo – učebné plány, učebné osnovy, metodické usmernenia a odporúčania. Reagujú však predovšetkým na potreby a požiadavky rodičov, nadväzujú na vlastnú tradíciu.

1.1 *Analýza súčasného stavu škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom*

1.1.1 *Školy a školské zariadenia*

Mesto Žiar nad Hronom je podľa § 6 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov zriaďovateľom troch plno organizovaných základných škôl. Podľa ods. 2 citovaného zákona je zriaďovateľom základnej umeleckej školy, materskej školy so šiestimi elokovanými triedami, troch školských klubov detí, ktoré sú súčasťou základných škôl, centra voľného času a desiatich zariadení školského stravovania, ktoré sú súčasťou základných škôl, resp. materskej školy.

Prehľad o školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom poskytuje tabuľka:

Školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom:

Škola/školské zariadenie	Adresa	Štatutárny zástupca
Základná škola so súčasťami školským klubom detí a školskou jedálňou	Ul. Dr. Janského č. 2 Žiar nad Hronom	Mgr. Marek Baláž
Základná škola so súčasťami školským klubom detí a školskou jedálňou	Ul. M. R. Štefánika č. 17 Žiar nad Hronom	Mgr.Monika Dobrotová
Základná škola so súčasťami školským klubom detí a školskou jedálňou	Jilemnického ul. č. 2 Žiar nad Hronom	PaedDr.Marián Majzlík
Materská škola so súčasťami elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul. Dr. Janského č. 8 Žiar nad Hronom	Martina Šimková
elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul.M.R.Štefánika č. 23 Žiar nad Hronom	
elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul. Sládkovičova č. 1 Žiar nad Hronom	
elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul. Rázusova č. 6 Žiar nad Hronom	
elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul. A. Kmeťa č. 11 Žiar nad Hronom	
elokovaná trieda, výd. škol. jedáleň	Ul. A. Kmeťa č. 17 Žiar nad Hronom	
elokovaná trieda, školská jedáleň	Ul. Rudenkova č. 1 Žiar nad Hronom	
Základná umelecká škola Zity Strnadovej - Parákovej	Jilemnického ul. č. 2 Žiar nad Hronom	Mgr.Dana Kravcová
Centrum voľného času	Ul. M. R. Štefánika č. 17 Žiar nad Hronom	Mgr.Helena Gáfriková

V oblasti výchovy a vzdelávania sme v uplynulom období boli svedkami radikálnych zmien v koncepcnej a legislatívnej oblasti. Nový školský zákon č. 245/2008 Z. z .o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je základným dokumentom pre uskutočňovanie reforiem, ktoré sa spustili 1. septembra 2008. Ide o model dvojúrovňového vzdelávania - o vyučovanie detí v priamych väzbách na vývoj doby čo rezonuje v spoločnosti od zverejnenia projektu Milénium. Nový zákon umožňuje škole vytvoriť si vlastný školský vzdelávací program, ktorý dopĺňa predpísaný obsah učiva. Školy si tvoria školský vzdelávací program nielen v súlade so štátnym vzdelávacím programom, ale hlavne v súlade s koncepciou rozvoja školy, ktorú tvorí riaditeľ a ktorá určuje smerovanie školy a jej priority pre nasledujúce obdobie.

1.1.2 Swot analýza

Silné stránky	Príležitosti
· profilácia a špecializácia škôl · integrácia detí so špeciálno-pedagogickými potrebami · starostlivosť o nadané deti · starostlivosť o deti zo sociálne znevýhodneného prostredia · plnenie environmentálneho programu · zapojenie všetkých základných škôl do projektu INFOVEK · spolupráca ZŠ s predškolskými zariadeniami, CVČ a ZUŠ · využívanie alternatívnych prvkov vo výchovno-vyučovacom procese · spolupráca škôl a ŠZ s CPPP a P · záujem zriaďovateľa o zvyšovanie úrovne edukačného procesu na školách a školských · záujem zriaďovateľa o stav budov a areálov	· dobré podmienky na zavádzanie informačno-komunikačných technológií, · aplikácia aktívnych vyučovacích metód · získavanie sponzorov pre zlepšenie materiálno-technického vybavenia školy · uvedomenie si konkurencie škôl a boj o každého žiaka v súvislosti s normatívnym financovaním · učenie žiakov poznať vlastné učebné kompetencie, zodpovednosť za riadenie vlastného učenia · zapájanie sa do projektov, získavanie grantov cez projekty · prehľbovanie a skvalitňovanie spolupráce škôl medzi sebou · zvyšovanie kvality vzdelávania pedagógov · využívanie školských zariadení a areálov škôl počas prázdnin
Slabé stránky	Ohrozenia
· zvyšujúci sa vekový priemer pedagógov · klesajúci počet žiakov · materiálno –technická vybavenosť škôl a školských zariadení · nedostatok moderných učebných pomôcok · zastaraný knižný fond	· demografický pokles populácie, starnutie obyvateľstva · zvyšovanie nákladov na prevádzku škôl a školských zariadení, nárast cien energií, · pokles reálnej hodnoty štátnej podpory v súvislosti s normatívnym financovaním, · problémy s obnovou a omladzovaním učiteľského zboru, učitelia v dôchodkovom veku sú naďalej v trvalom pracovnom pomere · migrácia obyvateľov z mesta

V oblasti starostlivosti o budovy škôl a školských zariadení a ich materiálno-technického vybavenia nastali v uplynulom období výrazné kvalitatívne zmeny. Financované boli predovšetkým z rozpočtu mesta, zdrojov európskych fondov a podporených rozvojových projektov škôl a školských zariadení.

V dvoch základných školách bol zrealizovaný Projekt energetických úspor. Od júna do konca októbra 2008 boli zrekonštruované všetky objekty Základnej školy na Ulici Dr. Janského a Základnej školy na Jilemnického ulici. Kompletná výmena okien a zateplenie resp. rekonštrukcia fasád dodali školám nový vzhľad a nový rozmer. Investícia vo výške 1 330 000 eur, čo je zhruba 40 miliónov korún bola financovaná z mestského rozpočtu. Je to zatiaľ najväčšia investičná akcia mesta Žiar nad Hronom, ktorá sa realizovala v oblasti školstva.

V priebehu roka 2008 mesto podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ – Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy na Ul. M. R. Štefánika č. 17, Rekonštrukcia a modernizácia MŠ na Ul. Dr. Janského č. 8. Oba predložené projekty boli úspešné.

15. januára 2009 sa začala realizovať kompletná „Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy na Ul. M.R. Štefánika č.17, Žiar nad Hronom“, ktorej projekt vypracoval a žiadosť o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ predložil zriaďovateľ, Mesto Žiar nad Hronom. Na projekt dostalo mesto dotáciu 1 574 000 €. Vymenili sa okná, dvere, zateplila sa fasáda, zmodernizovala telocvičňa a zriadili odborné učebne. Zaujímavosťou je aj vybudovanie novej multimediálnej učebne, ktorá vznikla ako pristavené podlažie na existujúcom objekte technických učební. Má kapacitu 70 žiakov a vybavením sa radí medzi najmodernejšie na Slovensku. Škola sa môže pochváliť kvalitným technickým vybavením a používaním moderných informačno-komunikačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Žiaci obsluhujú 148 stolových počítačov, 60 notebookov a až 11 tried využíva najmodernejšie interaktívne tabule a dve inovatívne jazykové laboratória. Z rozpočtu mesta bolo vymenené oplotenie areálu školy. Slávnostné otvorenie zrekonštruovanej školy sa uskutočnilo 2. februára 2010.

Úspešná bola žiadosť o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ Rekonštrukcia a modernizácia MŠ na Ul. Dr. Janského č. 8. Celkové náklady na realizáciu projektu sú 1.839.155,65 €, nenávratný príspevok bol získaný vo výške 1.747.197,87 €. Rozdiel, ako aj neoprávnené náklady vo výške 116.706,64 € sú dofinancované z rozpočtu mesta. Realizácia projektu sa začala vo februári 2010, predpokladaná doba ukončenia je november 2010.

V rámci projektu prebieha rekonštrukcia všetkých objektov elokovaných tried MŠ, čím sa zlepšil ich stav a estetický vzhľad a predpokladaná úspora energií je 44,12%. V rámci projektu dôjde k zatepleniu budov, k výmene okien a dverí, k vybudovaniu bezbariérových prístupov do všetkých objektov a k odstráneniu havarijných stavov kanalizácie a rozvodu pitnej vody. Zároveň bude vybudovaná multimediálna učebňa a tvorivá dielňa Protech.

Po ukončení projektu bude mať mesto Žiar nad Hronom kompletne zrekonštruované všetky materské a základné školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Okrem uvedených projektov boli postupne realizované ďalšie práce súvisiace s prevádzkou, údržbou a opravami objektov, upravované areály materských a základných škôl, riešené rôzne havarijné situácie a dopĺňaný inventár potrebný nielen na výchovu a vzdelávanie, ale aj v školských jedálňach. Na takéto účely boli v uplynulých rokoch použité aj príjmy vytvorené školami a školskými zariadeniami. V roku 2006 bolo takto preinvestovaných takmer 147 tis. Eur, v roku 2007 212 tis. Eur, v roku 2008 163 tis. Eur a v roku 2009 177 tis. Eur.

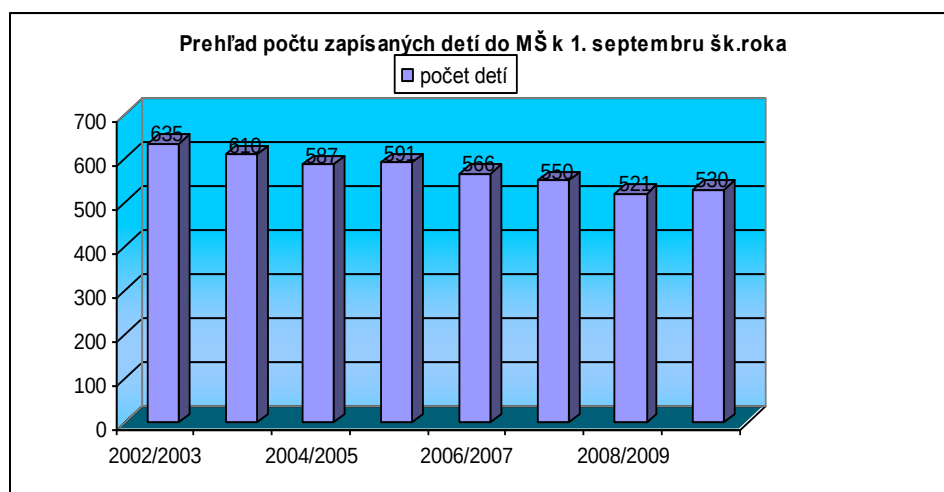
1.1.3 Materské školy (MŠ)

Zriaďovanie materských škôl je originálnou kompetenciou mesta pri výkone samosprávy. Od obdobia prechodu kompetencií na úseku školstva zo štátnej správy na samosprávu v roku 2002 prešlo predprimárne vzdelávanie viacerými úpravami. V prvom štádiu išlo predovšetkým o realizáciu racionalizačných opatrení, ktoré sa týkali vyradenia jednej materskej školy zo siete škôl a školských zariadení a zníženia počtu tried v materských školách, kde bola nízka ich naplnenosť. S tým súviseli aj opatrenia týkajúce sa počtu zamestnancov, zabezpečujúcich pobyt detí v materských školách. Ďalším výrazným opatrením bola zmena formy hospodárenia, keď v prvom štádiu mala právnu subjektivitu jedna materská škola, od 1.1.2006 boli materské školy zlúčené do dvoch právnych subjektov a od 1.7.2008 je v sieti škôl a školských zariadení zaradená jedna materská škola so šiestimi elokovanými triedami. Prehľad o počte materských škôl, tried a zamestnancov poskytuje nasledovná tabuľka:

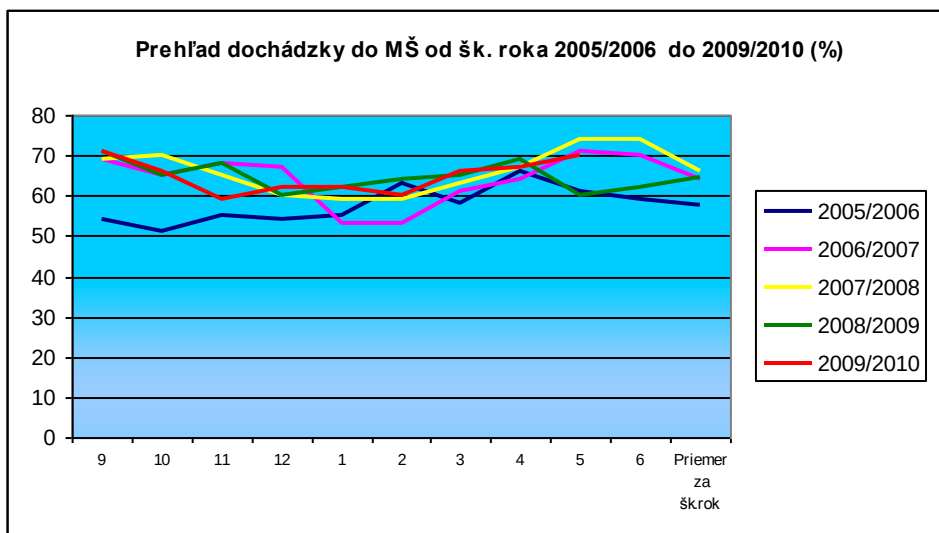
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Počet MŠ (ET)	8	8	7	7	7	7	7	7
Počet tried	33	31,5	26	26	26	26	26	27
- špeciálne triedy	2	2	1	1	1	1	1	1
Počet detí spolu	635	610	587	591	566	550	521	530
Počet zamestnancov	114	113	94	101*	101	101	99	100
Z toho pedagogických	66	65	55	56	55	55	53	57

*prechod MŠ na právnu subjektivitu - zvýšenie počtu zamestnancov na úseku ekonomickom a PaM

Od školského roka 2002/2003 do roka 2008/2009 klesal počet zapísaných detí do MŠ, čo súviselo s nízkou pôrodnosťou. Nárast sme zaznamenali v školskom roku 2009/2010, kedy počet zapísaných detí mierne stúpol. Podľa analýzy demografického vývoja v meste môžeme očakávať stabilizáciu počtu detí navštevujúcich materské školy. Predpokladáme, že naplnenosť tried bude stúpať aj vzhľadom na skutočnosť, že počet 3-6 ročných detí v našom meste je podľa údajov z ohlasovne 822, zaškolených je 530, čo je 64,84% -ná zaškolenosť.



Ďalším ukazovateľom, ktorý dlhodobo sledujeme, je priemerná dochádzka detí do materských škôl. Napriek tomu, že materská škola tvorí pevnú súčasť sústavy škôl a úspešným absolvovaním posledného ročníka odboru vzdelávania v materskej škole dieťa získava osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania, denná dochádzka do materských škôl nie je povinná. Tento fakt spoločne s ďalšími spôsobuje, že obvyklá absencia detí je na úrovni 30-45 % (viď. tabuľka - Prehľad dochádzky do materskej školy od šk. roka 2005/2006 do 2009/2010).



Profilácia materskej školy a jej elokovaných tried

Materská škola s elokovanými triedami dlhodobo dosahuje pri napĺňaní základných cieľov predškolskej výchovy veľmi dobré výsledky. Vhodným a nenásilným spôsobom dopĺňajú rodinnú výchovu a pripravujú deti na praktický život v spoločnosti. Výchovno – vzdelávací proces sa realizuje plánovaním a plnením výkonových štandardov ISCED 0, s postupnou tvorbou učebných osnov, čo si vyžaduje zmenu tradičného spôsobu edukácie.

Pravidelne sa zapájajú do kultúrno – spoločenského a športového diania v meste, zúčastňujú sa vystúpení a podujatí organizovaných mestom a inými subjektmi, kde deti prezentujú svoje hudobno – dramatické a tanečné prejavy.

Veľký dôraz kladú na všestranný rozvoj detí, na posilňovanie zdravia, budovanie zdravého životného štýlu a to najmä vedením detí k pohybovým aktivitám. Pravidelne s deťmi navštevujú plaváreň a saunu.

S podporou Mesta Žiar nad Hronom realizujú projekty S hudbou nám je veselo, Zdravý úsmev, Evička nám ochorela, Protech, Naučme deti umelecky komunikovať, Zachovávejme a vážme si dedičstvo našich otcov a matiek, Adamko hravo a zdravo. Projektom „Zeľň patrí deťom“ sa snažia u detí rozvíjať environmentálne cítenie ako aj priblížiť deťom starostlivosť o zeľň a naučiť ich ohľaduplnému správaniu sa k nej. Výmena prvkov v detských ihriskách priniesla skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu zameraného na pohybové aktivity a psychomotorický vývin detí, rozvoj pohybovej koordinácie.

Deti predškolského veku sa pravidelne zúčastňujú krúžku mažoretiek, Svetielko – kresťanský krúžok, krúžok oboznamovania sa s prácou na počítači, výučby anglického jazyka, spevokolu Sedmokráska, výtvarného krúžku atď.

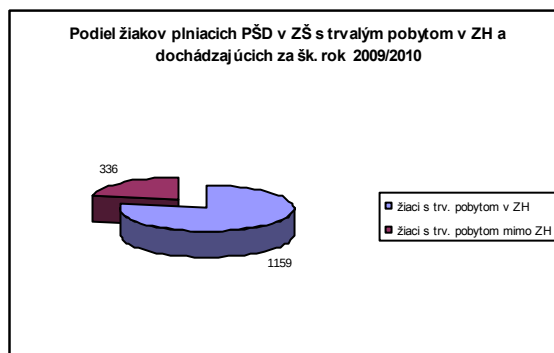
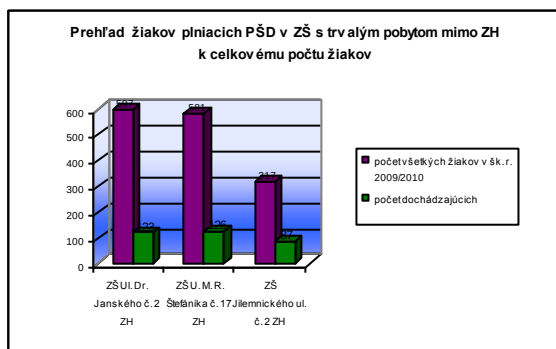
V MŠ využívame nové formy prístupu a hodnotenia detí – formatívne hodnotenie slovné, prípadne symbolmi a ikonkami, ako aj neverbálne formy pozitívneho hodnotenia. Základom je partnerský prístup k dieťaťu a vzájomná dôvera medzi učiteľkou a dieťaťom a učiteľkou a rodičom. Hodnotenie je chápané ako dôležitý motivačný prvok.

Veľmi dobré výsledky dosahujú v špeciálnej triede pre deti s poruchami zraku pri odstraňovaní porúch binokulárneho videnia pravidelnými pleoptickými a ortoptickými cvičeniami, spoluprácou s ortoptickou zdravotnou sestrou, ktorá je zamestnankyňou materskej školy na čiastočný úväzok, s Centrom špeciálneho pedagogického poradenstva v Kremnici, s tyflopédom.

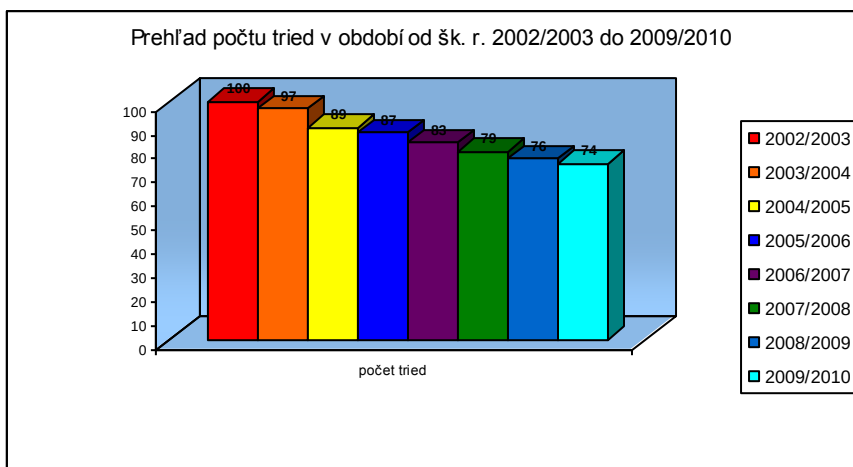
Intenzívne spolupracujú so základnými školami pri získavaní počítačovej gramotnosti predškolákov. Spoločnými aktivitami s prváčkymi triedami a prizývaním učiteliek základných škôl na stretnutia s rodičmi sa snažia uľahčiť prechod detí z materskej do základnej školy. Zvýšenú pozornosť venujú v materskej škole pripravenosti 5-6 ročných detí pre vstup do základnej školy a deťom s odkladom školskej dochádzky zaraďovaním stimulačných programov a grafomotorických cvičení.

1.1.4 Základné školy (ZŠ)

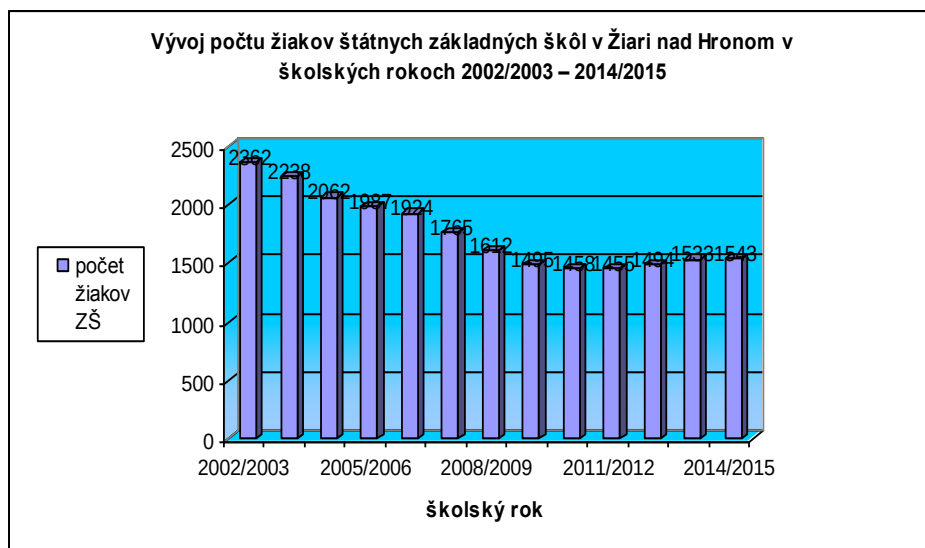
Mesto Žiar nad Hronom je zriaďovateľom troch základných škôl, ktoré vystupujú ako samostatné právne subjekty v ekonomickej a personálnej oblasti. Všetky základné školy - Základná škola, Ul. Dr. Janského č. 2, Základná škola, Ul. M. R. Štefánika č. 17 ako aj Základná škola, Jilemnického ul. č. 2 - zabezpečujú napĺňanie požiadaviek na výchovu a vzdelávanie a využívanie voľného času detí na úrovni požadovanej legislatívou. Kapacitne pokrývajú potrebu nášho mesta, povinnú školskú dochádzku si v nich plnia nielen žiaci s trvalým pobytom v Žiari nad Hronom, ale na základe uzatvorených zmlúv o spoločnom školskom obvode aj žiaci z okolitých obcí.



Napriek tomu od školského roka 2002/2003 každoročne zaznamenávame pokles počtu tried.



Podľa údajov v sledovanom období od školského roka 2002/2003 po súčasnosť klesol počet o 867 žiakov. Podľa demografického vývoja by sa mal v nasledujúcom období počet žiakov stabilizovať, očakávame skôr ich mierny nárast. Dôkazom je graf o vývoji počtu žiakov v závislosti od demografického vývoja v meste. Počty žiakov však ovplyvňujú aj ďalšie faktory, napr. počet detí s odkladom povinnej školskej dochádzky, počet žiakov plniacich si povinnú školskú dochádzku v osemročných gymnáziách, žiaci prichádzajúci z iných obcí...



Počet žiakov v základných školách má vplyv na výšku finančných prostriedkov pridelovaných základným školám prostredníctvom štátneho normatívneho financovania.(§ 4 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov). Priemerná naplnenosť žiarskych štátnych škôl je v školskom roku 2009/2010 20 žiakov na triedu. Nasledovná tabuľka poskytuje prehľad o rôznych ukazovateľoch základných škôl:

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Počet základných škôl	4	4	3	3	3	3	3	3
Počet tried	100	97	89	87	83	79	76	74
Počet žiakov	2362	2 238	2 062	1987	1924	1765	1612	1495
- neprospeli	80	64	53	31	70	35	38	
- neklasifikovaní	0	0	3	1	7	0	0	
- integrovaní	7	12	17	20	24	25	20	42
Znížená známka zo správania	76	65	71	112	80	60	74	
Počet vymeškaných vyuč. hod.	203 297	157 259	140 399	146 142	120 605	103 341	142 927	
- priemer na žiaka	86,6	71, 25	68,42	73,55	62,68	58,92	88,66	
Neospravedlnené vyuč.hod.	3 347	2 887	2 359	2787	2689	3415	3048	
- priemer na žiaka	1,2	1,308	1,15	1,4	1,4	1,95	1,89	
Počet oddelení ŠKD	21	16	15	13	17	15	17	19
Počet žiakov v ŠKD	491	422	376	409	480	435	441	450
Počet všetkých zamestnancov	230	222,5	196	199	194	189	188	161
- pedagogických zam.	156	149	140	132	132	130	130	104

Profilácia základných škôl

Prioritou každej školy je poskytovať žiakom komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania. Základné školy sa dlhodobo venujú zmene tradičného spôsobu vyučovania, pričom každá z nich hľadá svoju špecifickú cestu, ako zmenu dosiahnuť. V snahe zatraktívniť vyučovanie školy vo vyučovacom procese využívajú prvky informatizácie s možnosťou využitia výučbových programov, výučbové CD a DVD nosiče z edukačného balíka z projektu INFOVEK.

Školy pri hodnotení žiakov využívajú všetky spôsoby vyplývajúce z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, t.j. slovné hodnotenie, hodnotenie klasifikáciou i kombináciu klasifikácie a slovného hodnotenia. Vyučujúci pri hodnotení rešpektujú práva dieťaťa, uplatňujú pedagogický takt voči žiakovi a berú do úvahy nielen momentálny výkon, ale aj momentálnu disponovanosť, usilovnosť, osobnostný rast. Vyučujúci majú na zreteli, že hodnotenie má byť prostriedkom pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka. Mimoriadnu pozornosť venujú žiakom so ŠVVP, pri ich hodnotení každý vyučujúci striktnie dodržiava odporúčania CPPaP. Snažia sa o odlišenie hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania. Výsledky hodnotenia a klasifikácie každoročne školy zverejňujú vo svojich správach o výchovno-vzdelávacej činnosti.

V rámci výchovno-vzdelávacieho pôsobenia školy dbajú na intenzívne prepojenie vyučovacích činností s výchovnými aktivitami. Prepojenie výchovno-vzdelávacieho procesu s činnosťou ŠKD sa uskutočňuje formou rôznych výchovných aktivít, zameraných na prírodovedno-environmentálna oblasť, eticko-výchovná oblasť, pracovno-technická oblasť spoločensko-vedná oblasť, vzdelávacia oblasť, telovýchovná oblasť, či psycho-hygienické činnosti.

V školách narastajú počty detí a žiakov so špeciálnymi – pedagogickými potrebami. Ich výchovu a vzdelávanie zabezpečujú pedagógovia v spolupráci so školskými špeciálnymi pedagógmi, výchovnými poradcami a asistentmi učiteľa. V rámci svojej činnosti sa venujú individuálne integrovaným žiakom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Táto činnosť v sebe zahŕňa poskytovanie špeciálno-pedagogických, terapeutických a rehabilitačných služieb a vytváranie individuálnych vzdelávacích programov týmto žiakom v procese vyučovania a tiež poskytovanie konzultácií, rád a informácií ostatným odborným zamestnancom školy a rodičom dieťaťa.

Školy vytvárajú priestor pre deti talentované a nadané. Dôkazom sú triedy pre žiakov so špecifickým a všeobecným intelektovým nadaním, s nadaním na cudzie jazyky, matematiku a prírodovedné predmety a šport.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia sú vzdelávaní v bežných triedach s ostatnými žiakmi. Každý vyučujúci k nim pristupuje pri ťažkostiach individuálne, aby zvládli učivo príslušného ročníka. Nulté ročníky boli v uplynulých troch rokoch zriadené na Základnej škole na Štefánikovej ulici. Ich vytvoreniu predchádzalo posúdenie v CPPPaP. Pre potreby vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia slúžili aj dve špecializované triedy v menovanej škole. Zriaďovanie nultých ročníkov je závislé od počtu odporúčení poradenského zariadenia.

V školách je vytvorený vnútorný systém vzdelávania. Pedagogickí zamestnanci majú možnosť zvyšovať si svoju odbornosť. O získaných vedomostiach zo vzdelávacích aktivít priebežne informujú svojich kolegov počas zasadnutí metodických združení, predmetových komisií a pracovných porád. Učitelia sú členmi portálu www.zborovna.sk, odkiaľ čerpajú námety a prispievajú svojimi vlastnými metodickými pomôckami a pracovnými listami.

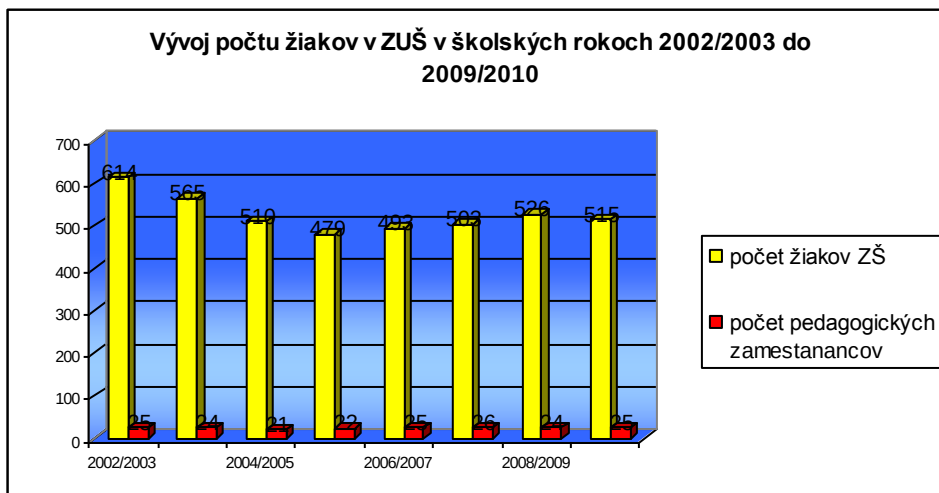
Prístup k informačno-komunikačným technológiám je v školách samozrejmosťou. V základných školách je výpočtová technika k dispozícii v kabinetoch a zborovniach, vybudované moderné IKT učebne taktiež umožňujú prístup na internet.

Prenos informácií na oboch úrovniach (horizontálnej a vertikálnej) prispieva k dobrej informovanosti, k vytváraniu priaznivej klímy či v pedagogickom zbore alebo medzi pedagógmi, žiakmi a rodičovskou verejnosťou.

1.1.5 Základná umelecká škola (ZUŠ)

V zriaďovateľskej kompetencii mesta je aj Základná umelecká škola Zity Strnadovej - Parákovej. Škola sa v roku 2005 v dôsledku racionalizačných opatrení ZUŠ presťahovala do priestorov ZŠ na Jilemnického ul. č. 2. Škola je samostatným právnym subjektom v ekonomických a personálnych záležitostiach. Zabezpečuje mimoškolskú a záujmovú činnosť v skupinovej a individuálnej forme vyučovania v 4 odboroch: hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom. Z celkovo 515 žiakov v aktuálnom školskom roku sa 261 vyučuje v individuálnej forme (hudobný odbor) a 254 v skupinovej forme.

Napriek klesajúcemu demografickému vývoju počet žiakov v základnej umeleckej škole stále zotrúva na svojej úrovni. Dôkazom toho je percentuálne vyjadrenie počtu jej žiakov v pomere k počtu žiakov základných škôl v tom ktorom období. Napríklad v školskom roku 2004/2005 navštevovalo ZUŠ 510 žiakov, čo bolo 24,73 % k počtu žiakov v ZŠ, v školskom roku 2008/2009 to bolo 526 žiakov, čo je v percentuálnom vyjadrení 32,83 % k počtu žiakov v ZŠ. V školskom roku 2009/2010 má ZUŠ 515 žiakov, čo je 34,44 % v rovnakom porovnaní. Zásahu na tom má kvalitná pedagogická práca všetkých pedagógov.



Profilácia ZUŠ

Škola má z hľadiska umeleckého vzdelávania a výchovy mladých ľudí v meste nezastupiteľné miesto. Vzdelávať sa v nej môžu aj dospelí, v II. stupni pokračujú žiaci stredných škôl. Pedagógovia vedú žiakov školy k účasti na súťažiach a prehliadkach umeleckej tvorby, kde škola dosahuje každoročne významné úspechy.

Základná umelecká škola je už svojim zameraním priamo predurčená na využívanie tvorivo-humánnych prístupov vo výchove, dáva priestor slobodnému a tvorivému prístupu nielen pedagóga k žiakovi, ale aj priestor pre sebaujavenie samotného žiaka – a to vo všetkých odboroch – hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom.

Okrem kvalifikačných stupňov využíva ZUŠ v rozšírenej miere slovné hodnotenie a ako motivačný činiteľ, ktorý je veľmi efektívny, možnosť prezentácie svojej práce, či už na koncertoch, výstavách alebo iných spoločných projektoch.

ZUŠ každý rok ponúka nové predmety – v posledných rokoch okrem tradičných pribudla digitálna fotografia, počítačová grafika, drevorezba, bicie nástroje, dychové nástroje – hra na saxofón. Základná umelecká škola zriadila vo výtvarnom odbore triedu pre postihnuté deti, ktoré si špeciálnymi výtvarnými technikami zlepšujú jemnú motoriku, ale aj celkový pohľad na svet cez nadobudnuté skúsenosti a zručnosti.

Základná umelecká škola tradičný spôsob vyučovania zmenila už po roku 1989, kedy celospoločenský vývoj, vyžadujúci si viac orientáciu na emocionálne a ľudské hodnoty umožnil v osnovách umeleckých škôl viac voľnosti a kreativity so zameraním na individuálne potreby jedinca. Od roku 2003 sa ZUŠ zamerala na polyestetické projekty – to znamená integrovanie všetkých štyroch odborov v jednom projekte.

Základná umelecká škola je živý organizmus, kde demografický vývoj nie je vždy ukazovateľom, ktorý by odrážal skutočné potreby. Záujem o štúdium je skôr v priamej úmere ponuky a dopytu a takisto vyvinutého úsilia na oslovenie čo najširšej skupiny potenciálnych zákazníkov.

1.1.6 Centrum voľného času (CVČ)

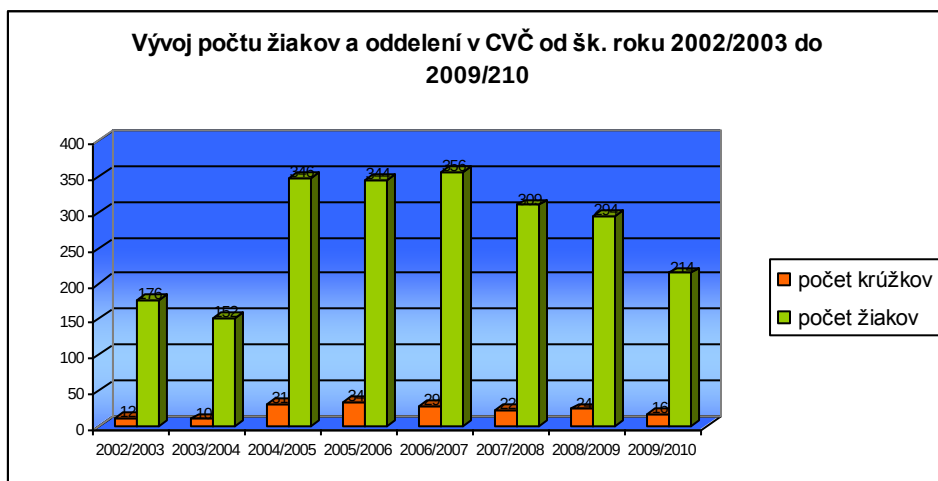
Centrum voľného času V Žiari nad Hronom vytvára podmienky, organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež v priebehu celého kalendárneho roka, vrátane školských prázdnin. Činnosť prebieha v rámci pravidelnej, príležitostnej a prázdninovej záujmovej činnosti, organizovanej voľnočasovej činnosti, ale aj spontánnej aktivity, na ktorej sa zúčastňujú deti a osoby, ktoré nenavštevujú centrum. Posledné roky sa vyznačujú tým, že pravidelná krúžková činnosť prebieha predovšetkým v školách a počet záujmových útvarov v centre klesá. Príznačné pre toto obdobie je organizovanie príležitostných podujatí nielen miestneho významu. Ako príklad uvedieme aktivity preventívneho charakteru – Hravá prevencia, Minikvíz o prevencii a pod., podujatia v rámci projektu ProTech – Poznaj svoje možnosti, Mladý technik, Uniproz, Detská letná univerzita atď.

V rámci nepravidelnej záujmovej činnosti sa v CVČ v školskom roku 2005/2006 uskutočnilo 154 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 5 306 účastníkov, v školskom roku 2008/2009 to bolo 135 podujatí a 13 161 účastníkov, čo má stúpajúcu tendenciu. V spomínanom období sa do rôznych aktivít zapojili nasledovné počty účastníkov: oddelenie prírodovedy, vedy a techniky - 1858 zúčastnených, oddelenie estetiky a spoločenských vied 8869 účastníkov, oddelenie telovýchovy, športu a rekreačnej činnosti 1147 účastníkov a rekreačnej činnosti sa zúčastnilo 397 účastníkov. Postupových súťaží v rámci záujmovo umeleckej činnosti sa zúčastnilo 127 a športovej 1423 účastníkov. Predmetové olympiády zaznamenali počet 256 účastníkov.

V období prechodu kompetencií na samosprávu v školskom roku 2002/2003 organizovalo centrum vo svojich záujmových útvaroch v rámci pravidelnej činnosti 176 účastníkov, čo bolo 7 % v pomere k vtedajšiemu počtu žiakov v základných školách, v uplynulom školskom roku to bolo 214 účastníkov, čo je 14,31 %.

CVČ vytvára podmienky pre záujmové vzdelávanie len na základe záujmovej diferenciacie s ohľadom na rozvoj individuality dieťaťa. Zohľadnenie individuálnych potrieb detí rieši aj nižším počtom detí v záujmových útvaroch pokiaľ si činnosť vyžaduje vyššiu časovú i bezpečnostnú náročnosť. Poskytuje rovnaké podmienky pre záujmovú činnosť všetkým deťom bez rozdielu sociálneho zázemia. Pri úhrade poplatku za pravidelnú záujmovú činnosť, je možné rozhodnutím zriaďovateľa znížiť poplatok na základe žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa a preukázania poberania dávok v hmotnej núdzi.

CVČ svoju činnosť vykonáva v priestoroch Základnej školy na Ul. M. R. Štefánika č. 17. Má výhodnú polohu, ktorá umožňuje sprístupnenie ponúkaných voľno časových aktivít širokej verejnosti. Vývoj počtu prihlásených účastníkov v záujmových útvaroch Centra voľného času je znázornený v grafe:



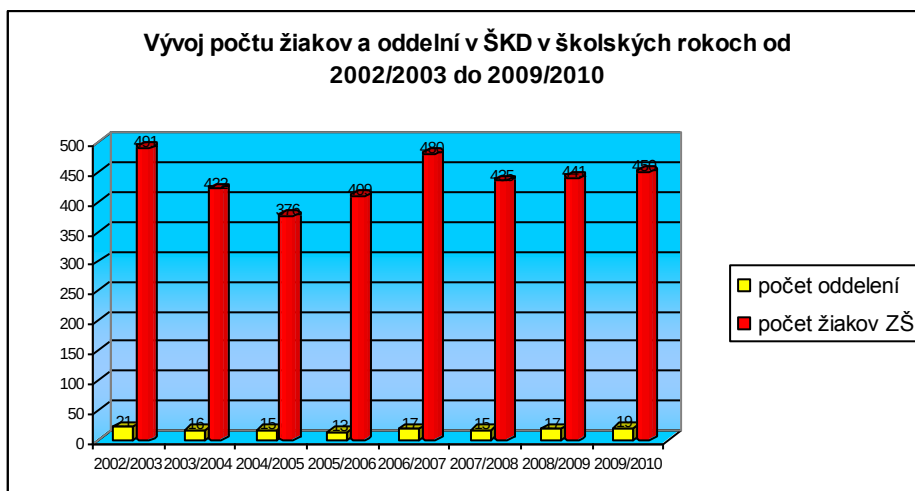
1.1.7 Školské kluby detí (ŠKD)

Školské kluby detí (ŠKD) sú zriadené pri všetkých základných školách v meste a tvoria ich neoddeliteľnú súčasť. V školskom roku 2009/2010 máme v ŠKD spolu 450 detí v devätnástich oddeleniach, čo predstavuje 30,1 % v pomere k celkovému počtu žiakov. Pre porovnanie počet detí v kluboch v školskom roku 2002/2003 bol 503 detí, čo predstavovalo 21,29 % v pomere k celkovému počtu žiakov, v minulom školskom roku to bolo 441 detí, čo je 27,52 %.

ŠKD väčšinou nedisponujú samostatnými priestormi, polovica z nich využíva na svoju činnosť triedy, kde sa vyučuje. Výchovno – vzdelávaciu činnosť v ŠKD zabezpečuje 19 vychovávateľiek. Predmetom ich činnosti je uspokojovanie záujmov žiakov v čase mimo školského vyučovania, pričom sa dodržiava pravidelné striedanie oddychovej a záujmovej aktivity dieťaťa s aktivitou súvisiacou s prípravou na vyučovanie. Dôležité je, aby činnosti zodpovedali zdravotno-hygienickým zásadám striedania práce a odpočinku a prispievali k odstráneniu únavy z predchádzajúcej školskej činnosti. Ciele výchovno-vzdelávacej činnosti:

- kvalitnou a pestrú činnosťou dávať deťom podnety pre získavanie vzťahu k sebaovládaniu,
- zvyšovať podiel samostatnej práce dieťaťa, motivovať ho k aktívnej účasti na svojom seba rozvoji,
- vytvárať podmienky na rozvoj tvorivosti,
- spolupracovať s triednymi učiteľmi pri organizovaní podujatí mimo vyučovania.

Školské kluby detí sa ponukou rôznych činností oddychového, záujmového a športového charakteru podieľajú na rozvoji osobnosti dieťaťa. Pre podmienky nášho mesta je dobré, že školské kluby navštevujú aj deti z málo podnetného prostredia a že záujem o ich návštevu z roka na rok rastie. Nasledovný graf znázorňuje vývoj počtu detí a oddelení v ŠKD od školského roka 2002/2003 po súčasnosť:



1.1.8 Školské jedálne (ŠJ)

Mesto Žiar nad Hronom je zriaďovateľom deviatich školských jedální a jednej výdajnej školskej jedálne, ktoré sú súčasťou základných a materských škôl. Zabezpečujú stravovanie detí a žiakov, zamestnancov a iných dospelých stravníkov. Výroba jedál sa uskutočňuje podľa:

- materiálno-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie,
- odporúčaných výživových dávok,
- zásad zostavovania jedálnych lístkov,
- hygienických požiadaviek a zásad správnej výrobnéj praxe,
- hygienických požiadaviek na prácu s potravinami.

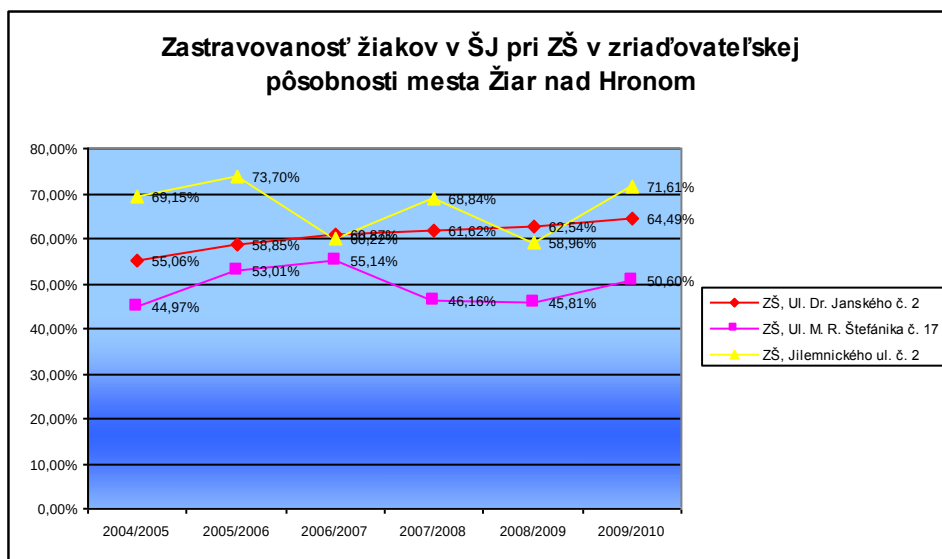
Školské jedálne pri základných školách poskytujú okrem žiakov a zamestnancov stravu aj cudzím stravníkom. Navyše Školská jedáleň pri ZŠ na Ul. Dr. Janského č. 2 zmluvne zabezpečuje stravovanie študentov a zamestnancov Súkromnej strednej odbornej školy technickej, ŠJ pri ZŠ na Ul. M. R. Štefánika č. 17 pripravuje stravu pre výdajnú školskú jedáleň v Základnej škole s materskou školou Š. Moysesa a Školská jedáleň pri ZŠ na Jilemnického ul. č. 2 ponúka možnosť diétného stravovania pre žiakov, ktorých zdravotný stav si vyžaduje osobitné stravovanie.

Pri Materskej škole a jej elokovaných triedach je zriadených 6 školských jedální a jedna výdajná školská jedáleň. Školská jedáleň Ul. A. Kmeťa č. 11, ako súčasť Materskej školy Ul. Dr. Janského č. 8,

pripravuje stravu aj pre výdajné školské jedálne na Ul. A. Kmeťa č. 17 a deti zo Základnej školy s materskou školou Š. Moysesa. Školská jedáleň Ul. Sládkovičova č. 1, ako súčasť Materskej školy Ul. Dr. Janského č. 8, poskytuje stravovanie deťom z detských jasí.

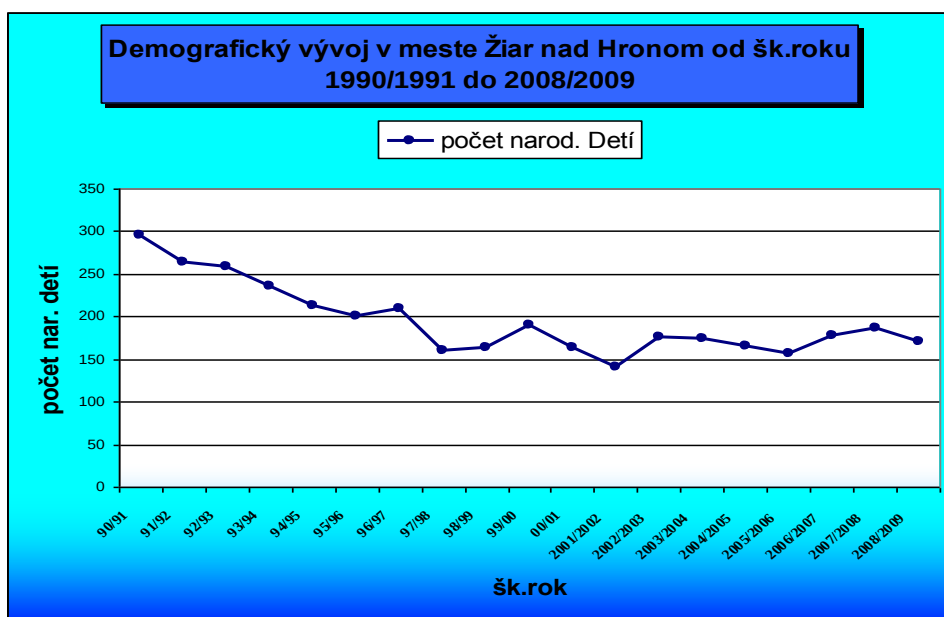
Prioritou školských jedální je poskytovanie stravy, ktorá spĺňa kritériá chuti aj ochrany zdravia. Všetky jedálne sú zapojené do realizácie školského mliečneho programu, ktorého hlavnou úlohou je zabezpečiť zvýšenie spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti predškolského veku a žiakov s povinnou školskou dochádzkou. V školskom roku 2010/2011 sa základné a materské školy zapoja do realizácie programu Školské ovocie a zelenina.

Školské stravovanie významne prispieva k prevencii obezity a podporuje získanie vhodných stravovacích návykov detí.



2. Demografický vývoj v meste

Demografický vývoj v meste Žiar nad Hronom sa výrazne neodlišuje od celoslovenského trendu. Podľa spracovanej demografickej prognózy vývoja obyvateľstva v Slovenskej republike do roku 2025 je evidentný klesajúci trend prevažnej časti jej ukazovateľov. Do roku 2025 sa bude celkový počet detí naďalej znižovať, pričom tempo poklesu nebude rovnomerné a môže sa znížiť až o jednu štvrtinu. Porovnateľne s demografickým vývojom Slovenskej republiky sa znižoval počet novoprijatých žiakov až do roku 2008 výraznejšie. Po období výrazného poklesu pôrodnosti sa situácia v súčasnosti vylepšuje. Pre porovnanie - oproti školskému roku 1990/1991 poklesol počet narodených detí o 57,4% z vtedajších 296 na súčasných 170 detí. Tento fakt má vplyv na znižovanie počtu tried v jednotlivých ročníkoch ako aj na počet pedagogických zamestnancov. Obdobím najväčšieho prepadu v počte žiakov sú školské roky 1990/1991 až 2001/2002. Od šk. roku 2002/2003 pôrodnosť striedavo stúpa a pohybuje sa medzi hodnotami od 157 po 187 narodených detí v danom školskom roku. Daný vývoj je znázornený v nasledovnom grafe:



3. Kapacita materských a základných škôl a zariadení školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Sieť materských a základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v súčasnosti zodpovedá reálnym potrebám mesta. Prehľad o kapacite a naplnenosti materských a základných škôl je uvedená v nasledovných prehľadoch.

3.1 Kapacita a počty detí materských škôl

Údaje o kapacite a aktuálnom počte zapísaných detí sú uvedené v nasledovnom prehľade:

Materská škola	Počet tried	Počet zapísaných detí	2-ročné deti – počítajú sa za dve	Po prepočte	Kapacita MŠ
MŠ Ul. A. Kmeťa č.17	5	92	8	100	102
MŠ Ul. M. R.Štefánika č. 23	3	63	63	63	63
MŠ Ul. Rudenkova č.1	2	39	3	42	42
MŠ Ul Dr. Janského č. 8	4	73	3	75	73
MŠ Ul. Rázusova č. 6	4	83	2	85	83
MŠ Ul. Sládkoviča č. 1	4	77	21	98	81
MŠ Ul. A. Kmeťa č.11	5	103	3	106	105
S P O L U:	27	530	39	569	549

V súčasnom období je kapacita materských škôl plne využitá. V prípade zvýšeného záujmu o umiestnenie dieťaťa do materskej školy máme ešte možnosť pri minimálnych úpravách zvýšiť počet tried.

3.2 Kapacita a počty žiakov základných škôl

Základná škola	Počet žiakov v šk. r. 2009/2010	Počet kmeňových tried	Priemerný počet žiakov v triede	Počet všetkých učební	Počet odborných učební	Voľné učebne	Kapacita školy 25 žiakov/učebňa	Voľné kapacity
ZŠ Ul Dr. Janského č. 2	597	26	22,96	31	5	0	650	53
ZŠ Ul. M. R. Štefánika č. 17	581	29	20,03	44	10	5	850	269
ZŠ Jilemnického ul. č. 2	317	19	16,68	31	12	0	475	158

Voľná kapacita je za predpokladu maximálnej naplnenosti tried. V ZŠ na Jilemnického ulici č. 2 je uvedený skutočný počet učební, ktoré využíva základná škola. Ďalšie učebne v pavilóne B využíva na výchovno-vzdelávací proces ZUŠ.

3.3 Kapacita a počty stravníkov v zariadeniach školského stravovania

Zariadenie školského stravovania	Počet stravníkov		Počet stravníkov spolu	Kapacita školských jedální
	deti, žiaci	dospelí		
Školská jedáleň pri Základnej škole Janského č. 2, Žiar nad Hronom	381	195	576	600
Školská jedáleň pri Základnej škole M. R. Štefánika č.17, Žiar nad Hronom	476	162	638	680
Školská jedáleň pri Základnej škole Jilemnického č. 2, Žiar nad Hronom	232	83	315	800
Školská jedáleň, Ul. Dr. Janského č. 8, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom	73	17	90	90
Školská jedáleň, Ul. Sládkovičova č. 1, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom	95	20	115	120
Školská jedáleň, Ul. M. R. Štefánika č. 23, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom	66	11	77	75
Školská jedáleň, Ul. Rázusova č. 6, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom	86	12	98	95
Školská jedáleň, Ul. A. Kmeťa č. 11, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom (spolu s dvomi výdajňami – na I. MŠ a v MŠ na CZŠ)	240	41	281	220
Školská jedáleň, Ul. Rudenkova č. 1, ako súčasť Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom	38	7	45	70

Kapacita školských jedální predstavuje priestorové a materiálno-technické podmienky školských kuchýň. Počet zamestnancov v ŠJ zodpovedá skutočnému počtu stravníkov. Ich počet sa v priebehu školského roka mení. Snahou zriaďovateľa je stravovať čo najviac detí a žiakov. Do zariadení školského stravovania každoročne investujeme finančné prostriedky na modernizáciu zariadenia. V tomto roku zavádzame v ŠJ pri ZŠ na Janského ulici čipový systém, v ŠJ na Jilemnického ulici od septembra zavádzame diétne stravovanie.

4. Konceptné zámery mesta Žiar nad Hronom v školách a školských zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti

Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom zahŕňa plánovacie obdobie do roku 2015. Nadväzuje na strategické zámery predchádzajúcich dokumentov - Koncepciu rozvoja školstva na území mesta Žiar nad Hronom, ktorá bola schválená uznesením MsZ č. 156/2003 dňa 27.11.2003 a Koncepciu rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom do roku 2010, schválenú uznesením MsZ č. 8/2006 dňa 2. 2. 2006. Vyhodnotenie plnenia opatrení smerujúcich k naplneniu strategických zámerov bolo predkladané na zasadnutí mestského zastupiteľstva jedenkrát ročne. Na základe analýzy ich vplyvu na rozvoj školstva v našom meste sme vyšpecifikovali tie oblasti, ktoré je potrebné v stanovenom plánovacom období sledovať v záujme zlepšenia kvality a efektívnosti výchovy a vzdelávania. Týmto základnými oblasťami je koncepcia edukačného rozvoja a koncepcia investičného rozvoja. Ich prostredníctvom chceme prispieť k výraznejšej profilácii škôl a školských zariadení a k vytvoreniu vyhovujúcich prevádzkových a materiálno-technických podmienok na dosiahnutie konceptných zámerov škôl.

Zároveň je našim cieľom zabezpečiť pracovné prostredie zodpovedajúce záväzným požiadavkám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a legislatívnymi normám Európskej únie, vzťahujúcim sa na zariadenia pre deti a mládež.

4.1 Vízia a strategický cieľ

Vízia

Prosperujúce školy a školské zariadenia efektívne využívajúce svoje ľudské a materiálne zdroje v prospech edukačného rozvoja, smerujúceho k prehĺbeniu jazykovej prípravy, rozvoju informačnej gramotnosti a komunikačných schopností. Škola = kultúrne, športové a spoločenské centrum komunity v našom meste.

Strategický cieľ

Vytvorenie priaznivého prostredia v školách a školských zariadeniach na tvorivo-humánnu výchovu a vzdelávanie s dôrazom na aktivitu a rozvoj celej osobnosti, zameranú na výchovu a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, detí nadaných a talentovaných, detí zo znevýhodneného sociálneho prostredia. Zlepšovanie materiálno-technického vybavenia a technického stavu budov.

4.2 Špecifické ciele - koncepcia edukačného rozvoja

4.2.1 Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Zabezpečenie podmienok pre výchovu a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zdôvodnenie

Počty detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa neustále zvyšuje. Je to zrejmé aj z tabuľky poskytujúcej prehľad o ukazovateľoch základných škôl. Včasná diagnostika v predškolskom veku, zabezpečenie vhodných podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti dieťaťa na dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Opatrenia

1. Umožniť učiteľom zvyšovať si odbornosť v záujme skvalitňovania práce s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia MŠ a ZŠ

2. Zabezpečiť vhodné priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobností dieťaťa.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia MŠ a ZŠ

3. Spolupracovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie pri diagnostike a optimalizácii výchovného, vzdelávacieho, psychického, sociálneho a karietového vývinu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia MŠ a ZŠ

4.2.2 Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním

Zabezpečenie inštitucionálnych a individuálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním.

Zdôvodnenie

Nadväzujúc na tradíciu v oblasti starostlivosti o nadané deti chceme naďalej rozvíjať intelektové, umelecké a športové nadanie detí a žiakov vytváraním vhodných inštitucionálnych a individuálnych podmienok. V našich podmienkach pôjde o zriaďovanie tried na rozvíjanie nadania detí alebo žiakov. Triedy pre žiakov so všeobecným alebo špecifickým intelektovým nadaním budú ovplyvňovať profiláciu jednotlivých základných škôl.

Opatrenia

1. Zabezpečiť kvalitné podmienky pre rozvoj špecifického intelektového nadania žiakov v triedach s rozšíreným vyučovaním prírodovedných predmetov uplatňovaním špecifických výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedný: riaditeľ ZŠ na Ul. Dr. Janského č. 2

2. Zabezpečiť kvalitné podmienky pre rozvoj špecifického intelektového nadania žiakov v triedach s rozšíreným vyučovaním spoločenskovedných predmetov uplatňovaním špecifických výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedná: riaditeľka ZŠ na Ul. M. R. Štefánika č. 17

3. Zabezpečiť kvalitné podmienky pre rozvoj všeobecného intelektového nadania a športového nadania žiakov v niektorej z oblastí individuálneho alebo kolektívneho športu uplatňovaním špecifických výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedný: riaditeľ ZŠ na Jilemnického ul. č. 2

4. Vytvoriť priaznivé individuálne podmienky v materských školách pre rozvoj príslušného nadania detí organizovaním kvalitnej krúžkovej činnosti s uplatňovaním špecifických výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedný: riaditeľka MŠ na Ul. Dr. Janského č. 8

4.2.3 Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Zabezpečenie podmienok pre výchovu a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Zdôvodnenie

Zvyšovanie počtu detí zo sociálne znevýhodneného prostredia je jedným z dôvodov zvyšovania počtu žiakov s odkladom povinnej školskej dochádzky. Na základe vlastných skúseností vieme, že ak týmto deťom vytvoríme vhodné podmienky s upravenou organizáciou výchovy a vzdelávania a využijeme špecifické metódy a formy výchovy a vzdelávania, výsledky sú veľmi pozitívne. Prínosom je zaškolenie týchto detí v materskej škole rok pred nástupom do základnej školy.

Opatrenia

1. Zabezpečiť čo najvyššie percento zaškolenosti detí predškolského veku s dôrazom na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia v materskej škole posledný rok pred vstupom do základnej školy.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedný: riaditeľka MŠ na Ul. Dr. Janského č. 8

2. Na základe vzájomnej dohody a po predchádzajúcich konzultáciách vytvárať nulté ročníky, resp. špecializované triedy pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: zriaďovateľ a riaditelia ZŠ

3. Klásť dôraz na zabezpečenie plnenia povinnej školskej dochádzky detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, skvalitniť vyhľadávaciu činnosť s využitím všetkých dostupných foriem a metód práce.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia ZŠ

4.2.4 Zavádzanie a využívanie informačno-komunikačných technológií

Pokračovanie v zavádzaní a využívaní informačno-komunikačných technológií do procesu výchovy a vzdelávania na všetkých stupňoch a v realizovaní projektov zameraných na rozvoj technických zručností detí a mládeže.

Zdôvodnenie

V úvode našej koncepcie hovoríme o troch základných faktoroch zmien v európskej spoločnosti, ktorými sú vývoj informačnej spoločnosti, internacionalizácia ekonomiky a rast vedeckých a technologických poznatkov. S ohľadom na tieto zmeny považujeme za nevyhnutné viesť deti a žiakov k získavaniu zručností, ktoré ich v budúcnosti budú robiť schopnými prispôsobiť sa nielen novým technickým prostriedkom, ale tiež zmeneným pracovným podmienkam.

Opatrenia

1. Vytvoriť odborné pedagogické zázemie schopné kvalitne a kvalifikovane pracovať s informačno-komunikačnými technológiami.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia MŠ a ZŠ

2. Prostredníctvom využívania informačno-komunikačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese vytvoriť priaznivé podmienky na budovanie širokej bázy vedomostí.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia MŠ a ZŠ

3. Budovať a podporovať vedeckú a technickú kultúru zodpovedajúcu danej vekovej kategórii prostredníctvom aktivít projektu ProTech a ďalších projektov, ktoré s nim súvisia.

Termín: úloha trvalá

Zodpovední: riaditelia CVČ, MŠ a ZŠ

4.2.5 ZUŠ

Zvyšovanie atraktívnosti základnej umeleckej školy netradičnými prístupmi a spôsobmi práce.

Zdôvodnenie

Základná umelecká škola má v rámci žiarskeho školstva špeciálne postavenie. Spočíva v dlhoročnej tradícii umeleckého vzdelávania v meste, ale aj v špecifickom prístupe k vyučovaniu a prezentovaniu výsledkov práce, ktoré je hodné podpory zainteresovaných strán.

Opatrenia

1. Vytvárať a podporovať polyestetické projekty, ktoré umožňujú integráciu všetkých štyroch odborov.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedná: riaditeľka ZUŠ

2. Zaviesť postupne vyučovanie teoretických predmetov e - learningovou formou.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedná: riaditeľka ZUŠ

4.2.6 CVČ

Orientovanie práce v CVČ na činnosti, ktorá sú atraktívne a zaujímavé pre deti, mládež, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov a rešpektujú ich požiadavky a očakávania.

Zdôvodnenie

Základom celého výchovno-vzdelávacieho pôsobenia v CVČ je pravidelná činnosť v záujmových útvaroch a príležitostná činnosť, ktorá je realizovaná v kluboch, alebo ako súťaže, prednášky, exkurzie, kultúrne, športové a vzdelávacie podujatia a pod. Rozširovaním ponuky krúžkovej činnosti základných škôl, ale aj v dôsledku nevyhraneného záujmu žiakov sa stáva, že sa počty účastníkov v záujmových útvaroch v priebehu školského roka menia, čo často ohrozuje ich činnosť. Orientácia na príležitostnú záujmovú činnosť, prázdninovú činnosť, organizovanie rôznych voľnočasových aktivít a spontánnu činnosť pre osoby, ktoré nenavštevujú centrum, je preto vhodným spôsobom naplňovania strategických cieľov CVČ.

Opatrenia

1. V rámci pravidelnej činnosti pripravovať ponuku pre prácu v záujmových útvaroch pre záujemcov len v takých oblastiach, o ktoré je skutočný záujem a nie sú v ponuke základných škôl.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedná: riaditeľka CVČ

2. Trvale zamerať pozornosť na príležitostnú činnosť orientovanú na organizovanie športových, záujmovo-umeleckých, vedomostných a iných súťaží a olympiád a na realizáciu projektov ProTech a Zdravý úsmev. Naďalej organizovať príležitostné a tematické podujatia.

Termín: úloha trvalá

Zodpovedná: riaditeľka CVČ

4.3 Špecifické ciele - koncepcia investičného rozvoja

4.3.1 Zabezpečenie starostlivosti o objekty škôl a školských zariadení

Zdôvodnenie

Objekty škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta prechádzajú postupne rekonštrukciou a modernizáciou, ktorá spočíva vo výmene okenných a dverových otvorov, zateplení, resp. oprave fasád, výmene rozvodov tepla, vody, oprave vnútornej kanalizácie atď. Všetky zrealizované práce majú vplyv na znižovanie energetickej náročnosti, ale zároveň majú aj estetický rozmer. I keď stavebné a iné práce boli vykonané vo veľkom rozsahu, stále sme viazaní zodpovednosťou za vykonanie ďalších stavebných úprav, údržby a revízií, ktoré sú z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia detí, žiakov, zamestnancov a ostatných zainteresovaných nevyhnutné.

Opatrenia

1. Vypracovať za svoju školu, školské zariadenie zoznam investičných akcií s predpokladaným rozpočtom.

Termín: január 2011

Zodpovední: riaditelia Š a ŠZ

2. Spracovať z predložených podkladov plán investícií s predbežným časovým harmonogramom ich realizácie.

Termín: jún 2011

Zodpovední: zriaďovateľ a riaditelia Š a ŠZ

4.3.2 Budovanie a využitie školských dvorov a školských športových areálov

Zdôvodnenie

Cieľom projektu Otvorená škola je premena školy na centrum vzdelávania, športu a kultúry. V súlade s jeho cieľmi a našimi prioritami, ktorými je sprístupnenie školských dvorov a školských športových areálov širokej verejnosti aj v čase mimo vyučovania a cez víkendy, sa snažíme postupne rekonštruovať a modernizovať areály základných a materských škôl. Naším cieľom je vytvoriť z nich komplex, ktorý bude poskytovať príjemné prostredie na voľnočasové aktivity širokej verejnosti.

Opatrenia

1. Vypracovať štúdie na dobudovanie školských dvorov a školských športových areálov

Termín: január 2011

Zodpovední: riaditelia Š a ŠZ

2. Spracovať z predložených podkladov plán investícií s predbežným časovým harmonogramom ich realizácie

Termín: jún 2011

Zodpovední: zriaďovateľ a riaditelia Š a ŠZ

4.3.3 Modernizácia materiálno-technického vybavenia

Zdôvodnenie

Modernizácia materiálno-technického vybavenia odborných učební a zariadení školského stravovania a zriadenie nových odborných učební bolo čiastočne súčasťou niektorých zrealizovaných projektov. Napriek tomu je potrebné naďalej investovať do nových učebných pomôcok, zabezpečiť moderné informačné a komunikačné zariadenia a moderné vyučovacie technológie. V záujme zmodernizovania

zariadení školského stravovania je potrebné postupne dovybavovať kuchyne novým, energeticky úsporným vybavením a doriešiť stavebno-technické úpravy umožňujúce zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb.

Opatrenia

1. Spracovať návrh na modernizáciu materiálno-technického vybavenia školy s alternatívnymi možnosťami financovania a predbežným časovým harmonogramom realizácie

Termín: marec 2011

Zodpovední: riaditelia Š a ŠZ

2. Vypracovať plán investícií zameraný na modernizáciu vybavenia zariadení školského stravovania a zvýšenie kvality poskytovaných služieb s predbežným časovým harmonogramom realizácie

Termín: marec 2011

Zodpovední: zriaďovateľ, riaditelia Š a ŠZ

ZÁVER

Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom určuje smerovanie školstva na najbližších päť rokov v oblasti edukačného a investičného rozvoja. Má rámcový charakter. Konkrétnejšie koncepčné zámery majú školy spracované vo vlastných koncepciách, ktoré sú dostupné na ich webových stránkach.

Systém výchovy a vzdelávania je dynamický proces, vyžadujúci si neustále zmeny, ktoré sú podmienené vývojom spoločnosti a jej očakávaní. Koncepcie majú preto charakter otvorených dokumentov, ktoré je možné meniť a dopĺňať v závislosti od vonkajších požiadaviek. Prvoradá však je, aby v každom prípade všetky opatrenia boli prospešné pre naše deti.